

Список використаних джерел:

1. Огляд краудфандінгових майданчиків. BestInvestPro [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://bestinvestpro.com/uk/oglyad-kraudfandigovix-majdanchikiv/>
2. Офіційний сайт Thebalance [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.thebalance.com>

УДК 332.365

Шаховалова Є.О.

*к.е.н., ст. викладач кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»*

Перспективи та загрози глобалізації для аграрних підприємств України

В умовах глобалізації світової економіки політична, соціально-економічна і правова системи в Україні теж зазнають її суттєвого впливу. Так, за результатами досліджень під час визначення індексу глобалізації KOF Index of Globalization за 2017 рік, Україна серед 207 країн за рівнем глобалізації посіла 45 місце з показником 70,24% [1].

Основними рисами економічної глобалізації є: зростання обсягу міжнародної торгівлі й інвестицій, лібералізацію та дерегулювання руху капіталів; диверсифікацію світових фінансових ринків і ринків технологій; зростання ролі ТНК у світогосподарських процесах; загострення глобальної конкуренції; вияв систем глобального, стратегічного менеджменту; зростання ролі інформаційних і комунікаційних технологій [2, с. 13].

Однією із найважливіших проблем для вітчизняних аграрних підприємств є забезпечення їх стійкого та ефективного функціонування. Зокрема, глобалізація несе в собі багато загроз, пов'язаних з наявністю суперечностей між необхідністю інтегруватися в світову економіку, з одного боку, та захистом національного товаровиробника та національних інтересів – з іншого.

Земля сільськогосподарського призначення є одним з найдефіцитніших товарів у світі. Площа сільськогосподарських угідь в Україні становить 2,85% від загальної площі придатних для аграрного виробництва земель на планеті, а населення лише 0,6%. Існує ряд причин збільшення дефіциту ґрунту у світі в цілому. Основною є зростання чисельності населення на планеті. Зараз на Землі проживає більше 7 млрд. людей і щомісячно їх кількість зростає приблизно на 6 млн. осіб. За оцінками експертної комісії ООН у розрахунку до 2050 р. на планеті буде проживати 9,2 млрд. осіб. З метою забезпечення такої чисельності людства виробництво сільськогосподарської продукції та продовольства необхідно збільшити на 70%. Це дає можливість Україні бути одним з основних експортерів сільськогосподарської продукції в світі та розвивати економіку. Але також в даних умовах необхідним є розвиток потенціалу вітчизняних аграрних підприємств та збільшення обсягу їх фінансування, в тому числі за рахунок іноземних інвестицій.

В Україні у 2017 р. експорт агропродовольчої продукції становив 41,1% від загального експорту України. За результатами першої половини 2018 р. частка агропродовольчої продукції склала 36,5%. Варто зазначити, що основу аграрного експорту все ще становить експорт сировини [3]. Поглиблюється торгово-економічне співробітництво з ЄС, США, країнами Африки та Азії, які споживають велику частку аграрного експорту. Водночас обсяг експорту до країн ЄС збільшився майже до 30%. Вже 278 українських підприємств мають право експорту на ринки ЄС [4].

Більшість аграрних підприємств України виробляють експорто-орієнтовану продукцію. Така тенденція розвитку вітчизняного аграрного сектору набуває все більшої популярності, однак, враховуючи специфіку та значення сільського господарства, вона несе певні загрози. Це яскраво доводить продовольча криза 2007–2008 років у деяких країнах «третього світу» і країнах, що розвиваються, яка виникла через залежність від кон'юнктури світового продовольчого ринку. Останні тенденції у формуванні аграрної політики більшості країн свідчать про більш активне застосування аграрного

протекціонізму. Одним із засобів забезпечення власної продовольчої безпеки для деяких країн Африки та Близького Сходу є отримання довгострокового права землекористування, зокрема, і в Україні.

З одного боку, глобалізаційні процеси зумовлюють позитивні зрушення, оскільки відкривають нові ринки збуту для виробників сільськогосподарської продукції, з іншого – можуть призвести до негативних наслідків – захоплення зарубіжними виробниками аграрної продукції внутрішнього ринку і зниження рівня продовольчої безпеки країни. Останнім часом тема продовольчої безпеки стає все більш популярним напрямом досліджень, а зарубіжний досвід свідчить про поширення практики прийняття спеціальних законів про продовольчу безпеку.

Однак, на сучасному етапі розвитку фінансовий стан більшості сільськогосподарських підприємств, та їх соціальної сфери є незадовільним. Більшість аграрних підприємств в Україні є нестабільними, з низьким рівнем забезпечення сучасною технікою та технологіями, що призводить до низької продуктивності виробництва та не конкурентоспроможності порівняно з зарубіжними аграрними підприємствами.

Виходячи з цього можна зробити висновок, що для успішного розвитку аграрних підприємств України в умовах глобалізації економіки, необхідно проводити державну політику безперервного підвищення інвестиційної привабливості аграрного сектора, підтримки та розвитку саме вітчизняних аграрних підприємств та забезпечення продовольчої безпеки країни. Збільшення обсягів інвестування стримується, значною мірою, недосконалістю чинного законодавства та нестійкою політичною ситуацією країни. Без впровадження нових технологій та використання сучасної техніки неможливо забезпечити стійкість та ефективного функціонування.

Список використаних джерел:

1. KOF Index of Globalization: індекс рівня глобалізації країн світу по версії KOF [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://globalization.kof.ethz.ch/>.

2. Филипенко А.С. Экономическая глобализация: истоки и результаты / А.С. Филипенко. – М. : Экономика, 2010. – 511 с

3. Основні показники зовнішньої торгівлі України [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
http://ucab.ua/ua/doing_agribusiness/zovnishni_rinki/osnovni_pokazniki_zovnishnoi_torgivli_ukraini

4. Кутовий Т. Головні вектори експортної стратегії Мінагрополітики / Т. Кутовий [Електронний ресурс]. – Режим доступу :
<http://latifundist.com/blog/read/1758-glavnye-vektory-eksportnoj-strategii-minagropolitiki>.

УДК 336.711: 338.242

Шкляр А. І.,

к.е.н., ст.н.с. відділу грошово-кредитних відносин,

Ануфрієва К.В.,

к.е.н., ст.н.с. відділу грошово-кредитних відносин,

Шаповал Ю. І.,

м.н.с. відділу грошово-кредитних відносин,

ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

Вербальні інтервенції органів монетарної влади як інструмент взаємодії з корпоративним сектором

Глобальна економічна криза 2008 – 2009 рр. внесла істотні корективи в інструментарій грошово-кредитної політики центральних банків. У подоланні наслідків світових криз зросла роль нетрадиційних інструментів органів монетарної влади. Вербальні інтервенції набули особливого значення із появою необхідності підвищення рівня довіри до монетарних регуляторів та орієнтованості на комунікаційні канали їх грошово-кредитних політик. В специфічних умовах вітчизняної економіки, де політика центрального банку є значною мірою персоніфікованою, вербальні інтервенції при їх обґрунтованому застосуванні у якості супровідного інструмента грошово-кредитної політики